Nr. 27. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu conceclu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 21/9 Apr.

Se prenumera la postele c. r. si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Brasiovu 20 Aprile.

Ce reu séu bine póte aduce unirea Transilvaniei cu Ungari'a pentru noi romanii?

In momentulu, in care si capetele cele mai luminate ale Transilvaniei ventilésa intrebarea, déca si care unione ar fi mai cu scopu pentru Transilvani'a cu Ungari'a? — cea de suptu Voivodi séu asta din urma cu gubernia, socotimu, ca pentru multi din cetitorii nostri, cari nu voru fi datu preste proiectele de lege, asie diate de catra deputatiunea sistematica din an. 1848, va servi spre orientare in punctulu acesta publicarea acelor'a cu statu mai vertosu, cu catu ca nimenui nu mai e la indoiéla, ca fratii nostri maghiari procedu neaccesorabili pre basca intiapeniteí continuitati de dreptu, in poterea careia tóte lucrarile facute in cas'a unirii le apara ca pe Paladiulu natiunalitatii loru intre marginile continuitati de dreptu. Ma ne aflamu dupa apromiterea din Nr. tr. moralicesce si obligati a o face acést'a cu atatu mai vertosu, fiindcea comisiunea de 12 a dietei din Pest'a la proiectarea comisiunii pentru regularea repórteloru intre Ungari'a si Transilvani'a a impusu, cá directiva instructiva pentru fiitórea acesta comisiune, cá se tiena de inaintea ochiloru si se considerese prelucrarile acele ce se susternusera dietei din 1848 prin acea deputatiune sistematica. Celu ce vré dar' se se uite in oglinda, cá se védia icón'a imaginaria a unionei, cum voru a o plasmui maghiarii, se aiba patintia a cumpani cu cumpan'a cea mai simtibila, cu cumpan'a de auru tóta intentiunea, care se trage cá unu firu rosiu prin totu acelu proiectu, cars e, a ne ignorá pe noi romanii cu totulu cá cum neci nu amu mai esistá pe lume, si apoi se ne mesuramu si pasii facuti pana acum, cá se vedemu cá pe palma ca unde amu ajunge, candu amu lasá laptele pe gur'a vitielului, cum l'au lasatu maghiaronii renegati si cei insielati de densii, parasinduse de drepturile din 1863/4.

Proiectele de lege

in cas'a unionii Transilvaniei cu Ungari'a articulate si redigeate de deputatiunea regnicolara din 1848 sunt:

1. articulu. „Despre unificarea Ungariei si Transilvaniei. Unificarea Transilvaniei cu Ungari'a in sensulu art. d. l. VII dela Posoniu 1847—8 sanctiunatu de catra Mai. S'a si in sensulu art. d. l. I transilvanu din an. 1848, cu intielegere comuna (?) se primesce pe veci'a in sirulu legiloru fundamentale. Recunoscundu-se de nou principialuminte, pentru totudeuna si neschimbatu, pe lunga sustienerea nevatemata a unitatii statului si a drepturiloru coróneí, egal'a indreptatire a tuturoru locuitoriloru in tóta tiér'a si partile impreunate ou ea fara deosebire de natiune, limba si religiune, se declara prin acést'a desfiintiate tóte legile de pana acum ale Ardéiului, care stau in contradictiune cu principiulu acest'a.

„2 art. Despre inarticularea art. II d. l. transilvanu din 1848 si despre credentionarea deputatiloru alesi pentru dieta presenta (1848).“

„Alu II-lea art, d. l. inchisiatu si confirmatu de diet'a cea din urma transilvana, privitoriu la alegerea tramisiloru deputati din Transilvani'a, intreprinsa pre basca representatiunii poporale la prim'a acésta dieta comuna, se primesce intre legile patriei comune (se créda dara unionistii, ce si candu ar uni Transilvani'a cu Ungari'a, de censulu 8 fl. 40 cr. si de arbitrarietatile, ce le amu esperiatu la alegerile trecute totu nu voru poté mantui pe romani neci odata, ci déca vréu asia cu art. II cu totu si cu ignorarea totala a romaniloru, apoi asia se póte si fara multa lupta — R.) si pana candu acestu art. d. l. nu se va modificá (la vér'a celuloi! R.) alegerea dep. intreprinsa, si cari in totu casulu se voru mai intreprinde, dupa legea acést'a, se recunosce cu valóre pentru durat'a unei diete intregi ad. pe 3 ani si se determina, cá pe temeiulu determinatiuniloru art. d. l. VII din Posoniu 1847—8 § 1 se vina in cas'a de susu si regalisti ardeleni.“

„Art. 3 suna despre inarticularea art. IV d. l transilvanu din an. 1848 privitoriu la despropriatiunea prestatiuniloru de robota, disme si bani pentru colonicatori.“

„Art. 4 despre straformarea veniturilóru domnesci in datori'a de statu, priminduse art. XII d. l. din Posoniu 1847/8 in totu cuprinsulu seu, si ponenduse de ipoteca veniturile camerali si ale tierii, ocnele etc. in cont'a desdaunarii proprietariloru, ér' Transilvani'a se privesce de alu 6-le districtu in caus'a reclamariloru.“

„Art. 5 suna despre urmarile desfiintarii repórteloru iobagesci, privitórie la corporatiuni in Ardéiu si despre diecime preste care trecuramu.“

„Art. 6 despre portarea sarcineloru publice in Ardéiu: Art. VIII d. l. din Posoniu 1848 se estinde cu potere oblegatória si la Ardéiu. (Cuprinsulu lui totu e: toti locuitorii Ungariei si ai partiloru unite fara osebire pórta despotriva si proportionatu tóte sarcinele publice. Mai. S'a va propune dietei viitórie chiar'a contribuiunei, pana atunci se ordonéza scoterea contributiunii arunoate.)

„Art. 7 despre despartirea casseloru tierei Ardéiului si celoru domnesticale. Cassele domnesticale ale jurisdictiuniloru respective, dupa ce se voru ascultá acesto, se voru desparti de catra cass'a tierii si de catra olalta prin ministrulu de interne si de financie; catemea cassei domesticale se va detige dupa usulu din Ungari'a dupa cerinti'a necesitatiloru jurisdictiunii respective, de care se va si administrá. Delaturarea dificultatiloru escate din caus'a despartirii se lasa in resortulu ministeriului de interne si de financie, ér' in catu privesce locuitorii din confinie militari ministeriului de resbelu.“

„Art. 8. Determinatiunile provisorie ale art. XVIII d. l. din Posoniu 1848 se voru estinde si asupra Ardéiului ad. legea presei. (Art. XVIII desfiintiasa censur'a preventiva, pe depesece inse pe turburatori si iritatori la neascultarea de deregatorii cu inchisóre de 4 ani si 2000 fl., pe defaimatorii unei persóne publice oficiale pentru portractarile lui oficiale (fia cum voru 6?) inchisóre de unu anu si 600 fl. si mai cadiendu alu 2-lea in accesi eróre i se maresce penalitatea pe diumetate. Cautiunea e 10.000 fl. si pentru diurnalele ce nu esu pe tóta diu'a 5000 fl., ér' tipografii depunu prin capitale 4000; in alte locuri cate 2000 fl. cautiune etc.)

„Art 9. Despre deplin'a egalitate de dreptu a religioniloru recepte in Ardéiu.

§ 1. Religiunile legalu recepte (de care se tienu si cei de ritulu greco-neunitu) au si in Ardéiu fara privire la deosebirea natiunalitatii intréga si deplina egalitate de dreptu, atatu in exercitiulu religiunii, catu si in privinti'a casatorieloru mestecate si a drepturiloru politice.

§ 2. Atatu in privinti'a cosamenului de 6 septemani, catu si a cercetarii impromutate a scóleloru deosebitoru confesionari se redica ori-ce sila.“

„Art. 10. Despre aplicarea sistemului publicu de administratiune la Transilvani'a.

§ 1. Dupace gubernialu r. transilvanu se desfiintiasa, cu acést'a tóte deregatoriile statatórie pana acum in comerciu oficiulu nemediulocitu cu r. gubernu, voru primi de aci incolo asemené nemediulocitu dela ministeriulu maghiaru emisele, instructiunile si ordinatiunile.

§ 2. Administratiunea bescericésca a tuturoru partiteloru relegiése si conducerea invetiamentului loru si a scóleloru, se pune suptu supremi'a inspectiune a ministrului de invetiamentu si cultu.

§ 3. Tesaurariatulu transilvanu se dechiara desfiintiatu si administratiunea si ordinea lui se strapune la ministrulu de finantie resp. de comerciu.

§ 4. Administrarea tuturoru causeloru Transilvaniei militarie se strapune la ministeriulu de resbelu; asia numitii munti secui de granitia si tóte celelalte bunuri comune, ce se afla in granitia se tienu de administratiunea min. de finantia, totusi se sustienu tóte pretensiunile de dreptu privatu.

§ 5. In singuritele ministeria se voru aplicá persóne deprinse in legile Ardéiului si cunoscute cu relatiunile de acolo in numeru necesariu (despartiemente pentru natiunalitati in ministeriu neci pomenire, precum nu se pomenesce nicairi neci numele de natiune romana).

(Va urmá.)

Fagarasiu. In 16 Aprile la 11 óre se deschise din nou siedinti'a comitetului central, se perlese telegramulu in. gubernii reg.; inse cuprinsulu acestuia, necontienendu cu nemio'a mai multu de catu ordinatiunea din 15 Martiu, nu odichni pre nece una partita, si capitanulu supremu pre lunga tóta incordarea poteriloru sale nu recsi cá discusiunea se se restringa la desemnarea dileloru de alegere. Unii din membrii maghiari incepusera asi manifestá parerea de reu, ca inaltulu gubernu si-a indreptatu telegramulu catra capitanulu supremu cá siefulu municipalitatei, si nu cá presiedinte alu comitetului centrale, privindu in acést'a unu feliu de procedura neconstitutiunale; ér' romanii tienura cu barbatia la principiale pronunciate in siedinti'a din 12 a l. c. primindu propunerea vicariului data in urm'a unui discursu scurtu, in carea intre altele imputá capitanului supremu, ca a impiedecatu a se redicá la concluzu propunerea facuta si primita a membrului Könczei in sesiunea mai de sprópe.

Propunerea primita de romani e urmatóri'a:

Considerandu, cumca inaltulu r. gubernu prin ordinatiunea s'a din 13 Martiu nu e chiarificatu in privinti'a unoru neplaceri, ce ni se ar poté face de diet'a incoronatoria pentru procedur'a ce amu urmatu noi in verificarea listeloru, si alegerea unoru membrii nejurati in comisiunile electorali;

Considerandu, ca comitetulu centrale in siedinti'a din 12 a l. c. a primitu propunerea membrului Könczei privitória la emendarea acestoru smentele pretinse;

Considerandu in urma, cumca ordinatiunea cuprinsa in acum perlesulu telegramu guberniale, care opresce discusiunea asupra acestui obiectu, nu o vedu oblegatória dupa dereptu, pentruca comitetulu centrale in afacerile sale o respundietoriu dietei, ér' nu guberniului;

Subscrisulu nu me potiu dechiará la numirea dileloru de alegere, de órace unu astfeliu de procedura e in contr'a juramentului depusu, si numai atunci me asi simti indereptatitu a vorbi la ordinea dilei, déca seau se voru retrage protestele date in privinti'a acést'a, seau in sensulu discusiuniloru din 12 a l. c. se voru indreptá tóte scaderile pretinse, cu atatu mai virtosu, ca comitetulu prin acést'a vrea a aratá de una parte acesa, cumca lucrarile comisiuniloru electorali sunt in ordinea cea mai buna, ér' de alt'a a incunoscia atatu spesele ce se ar

cans'a membriloru adunanduse mai de multe ori, catu si deputatiloru alegundi, déca se ar respinge in urm'a acelora proteste.* —

Ungurii inca fecera una propunere, in care se dechiarara pentru revisiunea listeloru electorale tienendu strinsu la protestele date de densii, rale tienendu strinsu la protestele date de densii, si asia neputenduse nece intr'unu modru a se si aplana parerile, sesiunea se conchiamà din nou venerea urmatória. — Va mai telegrafá éra capitanulu supremu in urm'a acestor'a? seau va asterne protocolulu? nu potu se sciu; eu inse din partemi, candu asi fi intrebatu de ciova in asta privintia asi dice, ca ar fi mai consultu a se asterne protocolulu, ca ce numai de acolo se ar poté judeca dereptulu maioritatei, si sucitarele maiestrite ale minoritatei *). . . .

Sz. Reginu 15 Mart.[1]). In momente de transitiune, precum sunt cele pres., spiritele adese ori se scitia intr'atata, incatu ne mai potenduse predomni de multe ori trecu margi-nile buneicuviintie, si iau refugiu la incriminari arbitrarie, si tocma pentru acea judecandu cu una logica sanetós'a nu merita nice una consideratiune, atari incriminari in patri'a nóstra siasiata de atate partite au fusta radecini camu dela an. 1861 incóce, candu unii teneri necesperti, séu alti barbati fara tactica si conceptu chiaru despre dreptu, séu oportunitate singuru din striestiósa potta de a trece intre barbati frontasi, singuru pentru a deveni in ide'a de barbati zelosi, si mari natiunalisti, abusandu cu dreptulu si increderea poporului se aruneca in frontea lui si'si atribue scumpulu nume de conducatoriu, antiluptatoriu si natiunalistu, — si se póte de si fara voie duce lucru acolo, catu se compromite pe dinsulu, si deodata si sant'a causa, — apoi facendu fiasco in gur'a mare si fara nice o judecata matura aruncà totu feliulu de incriminari asupra unuia séu altuia, care póte prevedendu mai bine in venitoriu nu s'a potutu familiarisa cu nesce idei asia periculóse si invrebitóre (?!) astea sunt totu atatea cause ponderóse, cari intre alti si pe mine m'au indemnatu a me retrage de pe terenulu politicu in umbr'a simplicitatii[2]) si singuratatii marginindume la functiunile mele preoticesci[3]). —

Desi in retragerea mea me cugetamu liniscitu si nesupusu la obrasnicele atacuri cetindu in *Nr.* 15 alu „Gaz. Trans." din 7 Mart. 1866 unu articulu din Turd'a intitulatu „Alegerile in comitate" unde autorulu cu naratiuni triviale culese de pe stradele Turdei staruesce intre alte minciuni cornurate, calumnii din una anima plina de rancore vomite, cu termini nepotrivii unui barbatu cu caractere, a demustra, cumca cu protopopulu Reginului sei fi sedusu vre 400 romani mai multi nobili ducundui la Turd'a si incundui mai antaiu intr'una ocolu (me iérte, cá n'au fostu vite), si in Turd'a in gradina temnitiei, corrompendui cu buti de vinarsu si pitiole — cu fiiulu meu in fronte pentru a vota pe lunga Tisza si br. Hüszár, nu potu resista simtiriloru ce me revolta aflandume in unu modu atata de neomanu atacatu in onóre, si inca de catra unu barbatu fara totu sentiulu de omenia, precum se vede autorulu articului citatu. Cu vói'a onoratei Redactiunei, care o speru ca cunoscendusi misiunea, si credintiósa neincungiuravere pentru restaurarea onórei[4]) — la articulu de susu facu urmatórele reflecsiuni:

D. corespondinte póte cá aspirante la ablegatiune este mahnitu in gradu superlativu, nu intru atata pentru vatamarea vadiei si onórei in natiunale catu póte, ca nu potù recsi de a fi ablegatu, acésta mahnire, durere, si ran'a se vede din dejositorii, neumanii, brutalii termini si Domnii sale in amintitule articulu, incatu ametitu de fantasia, ecsaltatu de cei ce era impregiurui barbati, plini de spiritulu, inse nu natiunalu ci ametietoriu, nu s'a sfiitu cu astteliu de minciuni cornurate a mangi foile publice[5]); si mai antaiu e minciuna, ca eu am sedusu 400 romani nobili spre a votisá pentru bar. Huszár si Tisza. — Eu neprovocatu fiindu din vreo parte a sprigini pre cineva cu atata mai pucinu dóra pe d. corespondinte in fantasi'a s'a de a fi ablegatu, nici unu pasu am facutu tienendumi de o santa datoria a remané acasa[6]) in sinulu familii mele implinindumi functiunile celea spirituale — cumca eu nu amu fostu in Turd'a, nice am conduusu séu sedusu 400 romani spre acesta cu totu orasiulu si tienutulu potiu dovedi — ne voliendu a fi agitatoru pentru nimenea cu atatu mai pucinu pentru unulu, a caruia nume este pre sici inaintea poporului odiosu. Causele sunt sciute si descoperindu mai tardiu. 400 si mai bine de romani inse nu de mine, sedusi, conduși, si chiaru corupti precum place d. corespondinte a dice, s'au dusu intru adeveru la Turd'a, si acestia au fostu aceia boierasi opincari precum iau numitu d. corespondinte cu ocasiunea alegeriloru de mai mainte. cumca acestia nu au votatu pentru unu romanu adeveratu imu pare reu, inse nu pentru unu romanu cá acela, care sub mant'a de natiunalitate trage pelea de pe biettulu romanu (se fi fostu si plugariu numai romanu se fi fostu — R.) ci la unulu cá acela, care pe cali drepte si legiunite ar staruí spiritele celea iritate intre natiuni ale domoli, binele comunu alu patriei, si inflorirea natiunei nóstre ale inainta — pe acecestia 400 romani nice cá ismu indemnatu nice sedusu, nice conduso, cu atata mai pucinu corupto se mérga la Turd'a, nedespartiendume de casa, prin urmare e minciuna in privinti'a acésta asertulu autorului, de sine urmandu ca si acea este una scornitura, ca eu liasi fi datu buti de vinarsu si pitiole etc., acelea candu leasi avé le asiu sci folosi spre scopu mai folositoriu. —

(Va urmá.)

---

*) Asi vre se sciu, déca la Domniavóstra nu se potu face concluse prin votu, candu nu se involesceu partitele in opiniuni? — Ve opresce vreo lege? Ordine? — Nu ne precepemu. Is comedii politice strategice. — R.

[1]) Am intardiatu cu publicarea acestei justificari, nu din alte motive, decatu singuru numai, pentrucа eramu imbolditi de repórte directe: Apoi credeamu, ca ar fi fostu cu cale a face numai unu ecstrasu din acésta corespondintia; inse vediendu, ca D. Prota M. Cr. esi in „E. Közl." Nr. 41 a. c. cu o imputare, cá cum noi n'am fi votatu a publica justificarea, o publicamu in totu cuprinsulu ei, facundune observatiunile, ce aflamu cu cale pentru justificarea credeului nostru politico-natiunalu. — R.

[2]) Tristu ecsemplu de indiferentismu tocma in epoc'a de transitione! — R.

[3]) Candu dicemu preotu, trebue se intielegemu pe urmatoriu in lupt'a apostolatului adeverului si dreptatii si unu preotu dupa misiunea s'a de a lua crucea si a urma in apararea nedreptatitiloru dupa Christosu nu póte fi indiferentu, unde vede, ca torm'a lui se incalca de inimicii cei rafinati si dreptatii. Indiferentismu a profesa nu e ertatu unui preotu natiunalu si cine o face acésta fiendu sanatosu e lupu, ér' nu pastoriu turmei sale. Asifeliu de doctrina nu pote decatu incusa. Tóta preotimea de alte natiunalitati lucra la solidaritatea loru natiunala, mai pre susu de catu or cine, atatu prin organe publice, catu si prin luminarea respectiviloru, dar' cei romanesci, déca nu facu inca asemene, spunene, cum merita a se porecli? — R.

[4]) Dupa lege orce redactiune e si datória a face acésta, inse se nu fia justificarea mai lunga de 2 ori cá coprinsulu inculparei. Pe viitoriu se ne scimu acomoda. — R.

[5]) Candu avemu se ne curatimu de prepusuri, fapt'a deminte tóte, ér' trivialitatile, ele mangiescu foile. — R

[6]) Cea mai santa oblegaminte a nostra cive si preotu cá cive e a lumina, a lucra, a destepta, a slerga or unde se cere pentru intr'unirea poteriloru intr'unu cugetu, cá cu totii se castigamu valóre si respectare dreptului nostru politicu natiunalu; apoi cá preotu rom. ai si detori'a strinsa a fi catu se póte mai natiunalu in simtiemintie, fiindca beserica romana e beserica si natiunala: et fide et natione vere romani! — R.

Dela diet'a din Pest'a.

In 16 Aprile tienù tabl'a magnatiloru siedintia, care fù un'a dintre cele mai momentóse. Persóne mari civile si militari, generali, prelati, chiaru si episcopulu Strossmayer cu deputatiunea croata, dame nu mai incapea in galaria. Dupa curente se deschise desbaterea asupra adresei casei deputatiloru. Comitele supremu br. Béla Wenkheim incepù desbaterea intre aplause repetite si face unu emendamentu pentru concluseiu eventualu alu casei de susu, care suna pentru primirea intréga a adresei din respectulu continuitati de dreptu, punendu emendamentulu pre mas'a casei, intre aplause. Alu duoile cuventa D. conte Ioanu Cziráky. Elu se incordà a convinge pre antagonistii opiniunei sale, cumca nu regimulu parlamentaru ci o potere tare a regelui face lipsa Ungariei; tiene regimulu parlamentaru numai de o fictiune, de institutiunea unei constitutiuni de chartia, care séu duce la absolutismu, séu in urm'a teorismului maioritatii la revolutiune; dice ca legile din 48 sunt facute preste capu si nu doresce restituirea loru, prin urmare nece asterne-rea unei adrese, care urgitésa acésta restituire. Contele Antoniu Szécsen la finea cuventarei, ce tienù vre-o dóue óre — lu fericita. —

In 18 dupa cum primimu soirea prin telegramu se si primi cu votisare nominale adresa intocma cu 106 in contra la 102 voturi.

Bar. Szemyey tienuse o cuventare mai lunga in carea arfirmà, ca programulu regimului (maghiaru) e restituirea starei de dreptu, ér' in privinti'a rescriptului r. observase, ca sta departe de intentiunile regimului a se face vre-o repasire ori regresu in privinti'a apromisiuniloru facute in cuventulu de tronu. —

Cas'a de diosu. In siedintia din 16 a casei deputatiloru s'au luatu inainte alegerea de vice presiedinte a casei, care éra reservata, pentru ardeleni si cu 235 de voturi se alese Carolu Zeyk de v. presiedinte si Fr. Ocsvay alu 6. notariu.

Alegerea celoru 15 membrii trans. in comisiunea de 67. se amanà pe siedinti'a viitóre.

Principatele unite inaintea conferintiei.

(Capetu.)

In anulu 1848 patriotii romani carii insaliara mai anteiu stégulu natiunalu inca au voitu uniun'a celoru doua tieri sorori; dar' fiindcea aces miscare se facuse cu invoirea secreta a Portii mai multu in contr'a protectoratului rusescu, loru nu le mai dá mana cá se se mai strice si cu turcii; preste acést'a principatele romanesci pe atunci trecea de tieri necunoscute, prin urmare se cerea mai multi ani spre a informa cu de-amenuntulu opiniunea publica européna.

Dupa acestea revenimu earasi la memorialulu Domnului Moldaviei Grigorie Ghica. Este prea adeveratu, ca acelu domnu a traitu si a muritu pentru ide'a unirii principateloru sub domnitoriu strainu, cu atatu mai virtosu, ca in timpulu domniei sale de siepte ani avuse ocasiuni nenumerate de a cunósce din propri'a si patiania, cu ce greutati nespuse este silitu a se lupta unu domnu pamentenu din momentulu alegerii séu denumirii sale. Cau'a principala este, cumca indata cum se face unulu domnu, candidatii ceilalti se aruncа cu partitele loru in contra lui, ilu intriga, ilu denuntia, ii submina popularitatea inca si atunci candu ar fi elu unu geniu, nici se odihnesca pana candu nu'lu restorna, pentrucá apoi se apuce joculu ér' de capu; ér' mit'a si coruptiunea purcedu alaturea.

Afara de Grigorie Ghica au mai asternutu inca si altii memoriale in favórea unirii si a domnitorului strainu atatu la in. Port'a, catu si mai alesu la conferinti'a din Paris. Intre auctorii aceloru memoriale se numera la loculu anteiu dn. Al. Golescu fostu agentu alu tierii rom. in Paris, comitetulu romanescu de acolo, Ioanu Braténo, Gr. Maghieru s. a. Aici nu trebue a se trece cu vederea, ca pre candu unii lucrá din resputeri pentru cele patru puncturi ale Divanelor ad hoc, totu pe atunci in Moldov'a se formá o partita antiunionista inversionata sub conducerea noului caimacamu grecobulgaru Vogorides, fiiulu fostului principe de Samos Stef. Vogorides si ginere alu bogatului boieru Cost. Conache, pe a carui unic'a fiica o luase de socia, ér' acelu Vogorides pre catu era de simplu, ignorantu si pre-unioru de minte, pe atatu era si ajutatu din resputeri de cumnatii sei doi greci, Musurus-bey, ambasadorulu Portii in Londonu si Photiades Kapu-Kiaia (agentu) din partea Moldovei la Constantinopole, carii amendoi ilu leganá cu frumós'a sperantia ca elu, Vogorides, va fi numitu de Domnu alu Moldovei indata ce va sci se impedece unirea. Inse partit'a unionista a jocatu festa si a datu pe fete (precum dicu de dincolo) pe toti acei straini lacomitori la tronulu Moldovei. (Vedi pag. 11 et 12 din brosiura.)

Intre acestea contele Valevski cá presiedinte alu conferintiei din partea lui Napoleonu III. lucrá cu totuadinsulu pentru uniunea Principateloru rom. sub unu Domnu strainu intocma in acelu intielesu, in care lucrase si dn. de Bourqueney la 1855 in conferintiele dela Vien'a. Contele Kiseleff remase urmatoretiu (consecinte) opiniunii sale dela 1830 si votà asemenea.

Plenipotentiarii Sardiniei si ai Prusiei votara pentru uniune, tacura inse de Domnu strainu. Austri'a si Port'a votara in contra uniunii. Lord Cowley plenip. Britaniei cauta o cale de midilocu, o semimesura, ce nu potea indestula pe nimeni. (Vedi protoc. confer. dela Paris, sied. din 22 Maiu 1858.)

Asié planulu unirii sub unu Domnu strainu cadiù pentru atunci in Paris, nu inse si in Principate, precum se cunoscù invederatu incependu dela 1859 pana in an. 1866. —

Acum se trecemu preste tóta lung'a critica a dominiei lui Cusa coprinsa si in desu citat'a brosiura, pentrucà accasi este cunoscuta din alte fantani, pre catu adica patimele omenesci sufere cà se fia cunoscuta asié curendu. Noi se cautamu mai virtosu, care póte fi situatiunea de facia, séu cu alte cuvente, cum este formulatu *statulu cestiunii astadi*.

Esta respunsulu auctorului carticelei tocma la f. 39 a acelei'asi.

„Se supunemu pe unu momentu", dice auctorulu, „cumca poterile remanendu pre lunga acésta politica midilocitóre si preiungitóre (mai bine traganatóre) ce semana a fi introdusa in dilele nóstre in trebile resaritene, voru restaura nu sciu pe ce temelii o a dou'a conventiune din 19 Augustu 1858; ca ele voru sustiene bine-reu statum quo, adica uniunea cu unu Domnu pamentenu*), séu precum ne asigura unii, cumca ele se voru incerca a se re'ntórce tocma la vechea stare a lucrurilor, precum au fostu acelea nainte de an. 1858, adica la desfacerea uniunii cu doua camere, doua guberne, doi Domni.

Acelu Domnu, séu acei Domni prin cine si cum voru fi ei alesi? Fi-va provocata tiér'a cà se'i aléga? Ci tiér'a nu va face nicio alegere.

Fi-voru ei numiti deadreptulu prin poteri? Tiér'a ii va tranti precum a trantitu pre Domnulu Cusa. Atatu numai, ca Cusa gubernà siepte ani; éra ceia nu voru gubernà nici siepte septemani.

De aici va resulta, ca voindu poterile a'si sustiené pre candidatii loru, voru fi constrinse a ocupa acestea doua tieri militaresce.

Inse cine va fi insarcinatu cu acésta ocupatiune? Rusi'a? Austri'a? Acésta ar insemna a joca unu jocu fórte periculosu. Turci'a? Acesta ar fi unu reu si mai mare. Acésta ar insemna, ca apropii schinter'a de spodi'a infocata ce sta de a da in flacari.

Poterile se'si traga bine sam'a. Se pare ca Romanii astadata nu sunt dispusi a primi decisiunile conferintiei ori cum voru fi acelea. Fara indoiélà ei n'au pretensiunea de a se opune singuri la vointi'a poteriloru, ei inse se voru lupta din respoteri pentru pastrarea autonomiei loru, si decatu se mai afrunte (se mai dea facia) din nou periculos'a domnia a unui Domnu pamentenu, mai bine voru apuca armele. Tiér'a intru asteptarea sa este linistita, pentruca ea este determinata. Nici odata nu s'a coniplinitu o revolutiune cu atata linisce. . . .

(F. 40) „Ceea ce va mai veni, scie Ddieu. O inaltiare de steagu in Romani'a, séu mai pu cinu decatu acésta, o mica revolta in Bucuresci, póte se fia inceputulu unui nou resboiu resaritenu, Prutulu si Carpatii treceti fiindu in acelasi timpu, Turci'a européna intrega resculata in contra turciloru, Austri'a in Bucuresci, Rusi'a in Constantinopole."

„Este óre acést'a vointi'a Europei?"

Paris, 15 Mart. 1866. G. B.

*) Dn. I. Rhadu scrisese mai de multu in contra abusului ce se face cu schimbarea numelui de *Domnu* in principe. Acelu abusu ce plesnesce in faci'a si *istori'a* si *traditiunile* nationale cà si abusulu cu *Mariata*, domnesce astadi mai cumplitu decatu ori candu altadata. Principe, princiu, prinsu, prensu, si deriv. princiaru, printiaru, prenslaru sunt pentru tierile rom. totu atatea parodii ale vechiei numiri *Domnu*, *Domniloru*, domnescu.

ROMANI'A. Bucuresci 17 Apr. „Monitoriulu" publica urmatóriele acte, care explica rebeliunea din Iasi:

Publicatiune.

De catuva timpu se semnalase Guvernului incercarile unoru straini de a provocà turburari in Iasi, cu scopu evidentu de a compromite in ochii Europei, cas'a Romaniei, vedieudu ca plebiscitulu se primesce cu entusiasmu de populatiunea intréga, si ca astfelu se nemicnicesce culpabilele loru sperantie, siefi conspiratii s'au hotaritu a face o incercare desperata. Astadi o banda compusa in cea mai mare parte de straini, a esitu pe stradele Iasiloru armata cu pusci, revolvere, cutite, ciomege si petre, si s'a incercatu se provóce poporulu la rescóla. In capulu ei erá metropolitulu, fratii cneazi Muruzi din care unulu si acum supusu rusescu, Rosnovanu cumatulu loru, fratii Aslan, Latiescu, Inge Robert arnautu.

Vediendu atitudinea demna a poporatiunei si indignatiunea tuturoru, acésta banda s'a concentratu la casele Dlui Rosnovanu in facia mitropolii.

La incercarile autoritatiloru civile si militare de a face a se risipi acésta banda prin cuvinte de persuasiune, s'a respunsu din nenorocire din cas'a Dlui Rosnovanu cu dari de pusci asupra ostiri, omorinduse doi soldati si raninduse mai multi, atunci numai o compania si unu escadronu au fostu siliti se intrebuintiese arm'a, si a risipi pin fórti'a pre resvratitorii din care 12 au remasu morti, si 16 raniti.

Tóta invalmasiél'a n'a duratu mai multu de o diumetate ora.

Metropolitulu, care a fostu lovitu usioru, s'a arestatu precum cei mai multi din culpabili, afara de fratii Muruzi, cari au dositu si au trecutu Prutulu.

Liniscea domnesce plebiscitulu se subsemnéza in Iasi si in districtele de dincolo de Milcovu cu cea mai mare caldura. Duminica 3/15 Aprile sér'a.

A 2-a publicatiune.

Guvernulu primesce din tóte partile Romaniei cele mai asiguratóre sciri. Plebiscitulu se acopere de sutimi de mii de semnatori pe tóta din'a in cea mai buna ordine si in cea mai mare veselie.

In Iasi liniscea este cu desevirsire restabilita. Ran'a Eminentiei Sale metropolitului, dupa noulle sciri, este o simpla sgarietura.

Justiti'a informa in contr'a culpabililoru, care impinsi de intrigi straine s'au incercatu a compromite viitorulu tierei.

Spre a se inlaturà ori-ce ingrigire, se voru publica cu scumpatate tóte scirile si actele ce se voru primi.

Ministru de interne, Dimitrie Ghica.
1866, Aprile 4.

Depesie telegrafice.

Reportulu Dlui prefectu alu judeciului Iasi.

Iasi, 3/15 Aprile.

Eminenti'a S'a metropolitulu Moldaviei a asistatu in mai multe ronduri la siedintiele unui comitetu, presidatu de Dnu N. Rosnovanu, care, eri séra in fine a respanditu o publicatiune resvratitóre ce s'au comunicat'o deja Dvóstre. Acestu comitetu a fostu bine-cuventatu de Santi'a S'a, éra astadi, diminétia, pe la órele 10, invesmintatu in vestminte sacerdotale, a esitu din beserica in fruntea unei clici numeróse, care manifestá intentiuni resvratitóre si au inaintatu astfelu pana in piati'a Palatului, unde au fostu opriti de presenti'a trupeloru. De candu a esitu Eminenti'a S'a din beserica si pana la sfirsitulu turburarei, a sunatu necontenitu tocsinulu de alarma alu metropoliei. Eminenti'a S'a s'a facutu nevediutu, si tocmai tardiu spre séra, politiaulu l'a gasitu ascunsu intr'o pivnitia invesmintatu cu vestminte necompatabile cu rangulu insitu ce ocupa. Eminenti'a S'a aflanduse alabu ranitu, dupa constatarea Dlui doctoru Davila, s'a transportatu la monastirea St. Spiridonu, apartamentele metropoliei fiindu inchise si sigilate, pana candu se va face scrupulósa perchisitie in hartiile Eminentiei S'ale.

Prefectu Stefanu Golescu.

Oficiri, suboficeri, corporali si soldati!

4/16 Aprile, 7 ore dupa amiadi.

Astadi din nou ati bine-meritatu de la patria! Inimicii tierei venduti strainiloru, au cutezatu a nelinisci pacea concetatieniloru vostri. Cá totudeauna v'ati indeplinitu sacr'a misiune de a aparà patri'a vóstra si de a sparge pe inimicii ei. Intielepciunea vóstra militara v'au incununatu totudeauna, neintrebuintiandu armele de catu atunci dupa ce inimicii vostrii si ai natiunei intregi, au abusatu de pacienti'a vóstra. Demni fii si patriei, ve salutamu in numele ei: Sustieneti susu drapelulu Romaniei, si Dumnedieu ve va protegiá! Se traiésca Carolu I., viitorulu Domnu alu Romaniloru! Se traiésca armat'a romana!

Comandantulu divisiei 2 teritorala.
Colonelu Cornescu.

Proclamatiune.

Voitorii de reu si inimicii natiunei romane, ómeni venduti strainului in ajunulu actului celui maretiu, care are se consolideze pentru totu d'auna natiunea romana, au cutezatu cu mana armata si cu ajutoriulu unoru straini salariati a pune in pericolu liniscea publica. Numai dupa ce acesti tradatori si natiunei romane, au trasu in armata, acésta ca totu d'auna, s'a facutu datoria, faptuitorii s'au arestatu si se voru da judecatii. Cetatieni! fiti pacinici si linisciti, respingeti de la voi orice invitari perfide care vinu dela inimicii nostri si dati totu ajutoriulu guvernului pentru cà liniscea se fia pe deplinu padita.

Traiésca Romania una si nedespartita.

Prefectulu jud. Iasi, Stefan Golescu.

Iubitiloru concetatieni.

In urma proclamatiuni ce v'am adresatu astadi, am culesu tóte scintiele atingatóre de miscarea criminala, care s'a produsu in acestu orasiu. Sunt ferice a ve putea anuncia, ca populatiunea Iasului, n'a luatu catu de mica parte la revolta care au umplutu de mahnire acestu orasiu. Cest'a perturbatoriloru nu era composa de catu numai de vreo 500 ómeni salariati de catra o factiune, care in dilele trecute sia desvelitu prea lamuritu intentiunile criminale. Ea se compune in cea mai mare parte de straini fara capetaiu, de greci si de servi ai casei Rosnovanu. Varsarea de sange pe care toti o deplangemu consista in cincisprediece ostiani raniti si doui morti, si din perturbatori cincisprediece sunto morti si douedieci si cinci raniti.

Multi din principalii turburatori sunt dati pe man'a justitii civile care urmésa in privinti'a loru cursulu regulatu. Amu luatu cele mai energice mesuri pentru cá ordinea publica se nu mai póta fi turburata.

Prefectu Stefanu Golescu.

A doua Nota catre Consululu Rusu.

Domnule Consulu!

Prin not'a ce am avutu onóre a ve adresa adi diminétia, v'am datu in cunoscintia mesura de espulsiune pe care la cea din urma estremitate m'am crediutu datoru a o lua catra supusulu rusu printiulu Constantinu Moruzi, in urm'a informariloru din nenorocire pre sigure, carelu semnalau, ca amblandu a organisa o revolta in orasiulu Iasiloru, precumu ati pututu a ve informa emsive domnule consulu, evenimentele n'au facutu de catu a justifica cu prisosu temerile mele.

Adi diminétia chiaru, o ora dupe ce domnulu Consulu alu Rusiei primise nota de care am onóre a ve comunica copia, si 'nainte d'a puté fi somatu printiulu Moruzi d'a plecà; o gramadire considerabila compusa in mare parte de straini cu ciomege si cu arme de focu se aduna in cas'a domnului Nicolae Rosetti Rosnovénu in care locuia printiulu Moruzi, acea glóta ocupà Mitropoli'a, care este situata vis-a-vis de acea casa. In capulu rescolei se aflau mai multi membri si unui comitetu politicu pe care presida domnulu Rosnovanu si a carora nume s'au publicatu in afisiori imprimate si respandite de acelu comitetu in mai multe esemplare atatu pre strate catu si la casile private.

Una din proclamatiunile comitetului impartita eri sub forma de fóie volanta tiparita, coprindea una apelu curatu si nevaluit la o rescola cu scopu d'a resturna guvernulu.

Din ferestrele casei domnului Rosnovanu si altoru case vecine, focuri de pusci s'au trasu contra ostirei pana ce dins'a se fie inceputu a risipi pe resvratitori.

Domnulu Rosnovanu din balconulu seu arunca resvratitoriloru bilete, prin care ii invita a deprada magasinurile, unde ar' puté gasi munitioni si tóte casele unde s'aru fi aflandu arme.

Somatiunile adresate in mai multe ronduri resvretitoriloru de toti capii militari, intre care d-lu Generalu Davila, capitanulu Costiescu si capitanulu Pilat pentru ai indupleca a se risipi, remasera din nenorocire fara ascultare; au fostu primite cu focuri de pusci cu asviriari de ciomege si de petre; atacuri pe care ostirea le a suferitu destulu de multu cu cea mai laudabila abnegatiune. Mai multe focuri in ventu n'au facutu de catu a incuragia mai multu pe turbu-

ratori, cari asiediasera in prejma casei Rosnovanu baricade ocupandu totu unadata si Mitropoli'a, de unde trageau cu puscile si sunau clopotele de alarma spre a chiema popolulu la revolta; poporalu a statutu liniscitu. Dupe ce autoritatea a epuisatu tóte mediilócele de impaciuire fara d'a reusi a risipi pe resvretitori, s'a vediutu din nenorocire obligata, prin datoriile sêle cele mai sante a intrebuintia forti'a. Era timpu, caci ostirea suferea de multu atacuri numeróse fara d'a respunde si se lassase a fi respinsa in doue ricduri. A inceputu a da numai dupe ce mai multi oficeri si soldati in numeru de cincispredece au fostu raniti si duoi soldati omoriti prin focuri de pusca. Ordinulu nu s'a pututu restabili de catu dupa o scurta dar' durerósa lupta in care violinti'a resvretitoriloru n'a permisu d'a evita versarea de sange. Cincispredziece dintre ei au fostu omoriti si duodeci si cinci raniti.

Liniscea orasiului este acumu cu desevirsire asigurata, si dispositiunile cele mai eficace s'au luatu spre a nu mai putea fi turburata. Unii din principalii culpabili ai rescólei s'au prinsu cu armele in mana si justitia civila urmésa in privinti'a loru cursulu seu regulatu.

Puteti fi asiguratu, domnule Consulu, in privinti'a mantienerei ulteriore a liniastei publice, si se informati pe protegiatii dvóstre, ca potu a se ocupa de trebile loru in tóta siguritatea, urmand a pastra conduita pacinica ce n'au incetatu d'a avea in tóta durata acelor triste evenimente. Eu comptesu pe concursulu dvóstre dle Consulu, pentru si indupleca a se abtine de orice participare la veri ce glóta, si a da ascultare invitatiuniloru ce agentii autoritatii le voru adresa in vederea asicurarei si mantinerei ordinului.

Prefectulu districtului Iasi St. Golescu.

— Pana in minutulu acest'a avemu sciri, ca liniatea in Romani'a nu s'a mai turburatu si subscrierile la plebiscitu pentru principele strainu Carolu I. se continua pe intrecute. Pana acum se crede, ca Carolu I. mai va fi pe pamentulu Romaniei si in diu'a nascerii s'ale se va proclamá de Domnitoriulu Romaniei fiendu in faci'a locului. Dusmanii unirii si ai inaltiarii Romaniei se voru vedé, de ceriulu, pentru totudéuna desarmati, ér' Romani'a va inflori stutita fiindu odata de influintiele cele striciatióse si arbitrarie ale Rusismului si ale jataganului. —

Fapta rara pentru literatur'a romana avemu se registramu. Ea e decisionea regimului de adi alu Romaniei, cá se se formése o societate literaria romana constatória din membrii tuturoru provinciilloru locuite de romani, care va fi subventionata de statu. Fipsarea ortografiei, gramatic'a, dictionariu romanu voru fi intetitele obiecte de ocupatiune ale societatii. Spese de calatoria pentru membrii esterni destinati 80 galbeni, pentru interni 30 galbeni. Onorariu pe di pana voru tiené siedintiele cate 2 galb. In 1 a Aug. 1866 se va intr'unu societatea in prima siedintia si va tiené 2 luni sesiunea. In Nr. viitoriu vomu publicá referatulu si regulamentulu in obiectulu acestei societati, care face onóre eterna atatu ministeriului, catu si locotenintiei romane!!! —

GERMANI'A. Prusi'a. Responsulu la ultim'a nota a Austriei din 7 Aprile in urm'a primirii unei alte scrisori dela imperatulu Austriei s'a amanatu. Bismark se afla bolnavu. — Catu privesce la opinionea publica a Germaniei, apoi mai sprópe se facu adunari mari de poporu, in cari tóte se dechiara in contra resbelului intre frati, ér' despre proponerile Prusiei la diet'a federativa pentru reformarea federationii, opiniunea mai multoru state nu e nefavoritória, din punctulu oportunitatii; numai catu pe toti i pune la indoiéla contrastulu, ce se vedi intre actiunea lui Bismark facia cu restingerea drepturiloru constitutiunale in Prusi'a si intre votulu universalu proiectatu pentru compunerea parlamentului germanu. Catu privesce pe Austri'a facia cu conflictulu presentu apoi se scrie din fontana secura, ca ne dandu Prusi'a responsu séu esindu acest'a nemultiamitoriu, Austri'a va consideré acést'a de casu de resbelu si va responde indata cu rechiamarea solului seu stasiatu (acreditatu) lunga cabinetulu de Berlinu, a cont. Károlyi. —

FRANCI'A. Pariau 10 Apr. Sierpturile politicei, ce o pórta acum lumea diplomatica, se considera in Franci'a, ca voru fi ajunsu pana a fi amenintiatórie cu tóte, ca fiueli'a loru inca totu nu a devenitu la o colóre distingivera. Cu tóte acestea Franci'a si Itali'a aflara de neaparata necesitate a se cointielege in privinti'a aliantiei cu Prusi'a. Gr. Arese, person'a gratisima dintre toti italianii, dupa cum se scrie, a primitu responsu din gur'a lui Napoleonu, cumca atacandu Itali'a teritoriulu Venetianu nu are de a face contu pe ajutoriulu Franciei si unu pasu nesocotitu cá acest'a ar aduce in periculu posesiunea Lombardiei. Asta scire a esitu in publicu, ér' in faptu imprumutulu italianu de 250 milióne, care se face acum insufla preingrigiri pentru resbelu. —

— Burs'a Franciei erá in dilele acestea intr'o terére panica, din care causa publiculu Parisului inca incepú a fi ingrigiatu, nu cumva se se turbure pacea Europei; dsei diurnalulu oficiálu „Constitutionalulu“ esi la lumina cu unu articulu despre situatiune, in care dovedesce din mesurele luate de regimu pana acuma in caus'a diferintiei austro prusiane, ca s'a observatu cu cea mai mare scumpatate politic'a de a consiliá invoirea paciuita sustienendu pusetiune neutrala facia si cu Austri'a si cu Prusi'a, de unde afara de inriurintiele, ce le nascu evenimentele pentru fiecare tiéra, Franci'a va remané neinfluintiata si afara din actiune candu s'ar si intemplá vre-unu resbelu, pana la care inse se mai afla mediulociri de invoire paciuita. — Intr'accea corpurile legislative ale Franciei s'au amanatu pana la 15 Iuniu, ér' din armata vre-o 40.000 afara de garnisónele din Parisu si giuru se afla gata, dupa cum scrie o corespondintia in „Debatte“ cá in casu de asia se se tramita la Renu.

TURCI'A. Sultanulu primise deputatiunea Romaniei fórte bine dicundule, ca pórta in anim'a s'a ingrigirea pentru Principate, care i-a atrasu atentiunea din caus'a evenimenteloru mai prospete. „Mai. S'a dise, ca va face totu, ce i va stá prin potintia spre a coresponde vointiei Principateloru, tienendu séma de drepturiele sale, precum si de lips'a de a-le asecurá ordinea stabila si duratória.“ — Cu tóte acestea Pasia dela Rusciucu dede mandatu, cá naile, ce viau pe Dunare, se se cercetese, nu cumva strapórta arme pentru Moldov'a si Romani'a. Inse consulii celu italianu si cuglesu protestara si dedera mandatu pentru naile natiuniloru sale catra vapórele de tunuri, cá se le spere in contra oricarui atacu din partea Turciei si asia Pasia si retrase mandatulu, ér' dupa intr'onarea Domnului Carolu I. nu voru mai cutesa neci Pasii neci Knézii rusesci á se amesteca in trebile interne ale Romaniei, neci pe facia neci pe suptu mana. —

Varietati.

— **„Jurnalulu Judiciar“** jurisprudentia, desbateri judecatoresci, legislatiune, ese in Bucuresci o data pe septemana Pretiulu de abonamentu pe anu 32 sfanti. Redactorulu responsabilu: D. Petru Gradisténu. Elu cuprinde tóte procesele cele mai capitale séu si celebre d. e. procesulu Liebrecht, Olanescu si Davidescu dela Craiova si alti articuli despre jurisprudentia. E fórte recomendabilu pentru justitiari. Noi vomu publicá de mustra unele din acestu diurnalu din capitala, demnu de tóta considerarea pentru cuprinsulu lui.

Junimea romana din Bucuresci dela facultatea de litere inca face provocare la sprigiuulu semeniloru pentru publicarea unui diuariu literariu „Vocea junimii“ cu autorisarea in. gubernio.

Alto diurnalu ne sosi din Focsiani intitulatu: „Gazet'a de Focsiani“ fóia publicatiloru oficiale din resortulu curtei de apelu din Focsiani. Abonamentulu pe anu 37 lei, care acuma ne veni la mana, cu tóte ca ese in alu 2-lea anu.

— **Tramisu.** „Zukunft,“ diurnalu pentru interesele slavice si romane aduce acumu corespondintie regulatu din diet'a Ungariei din pén'a unui publicistu, care sta in relatiune cu deputatii slavi si romani. Pretiulu prenumeratiunii pe ¼ anu 3 fr. 50; pe luna 1 fr. 30 kr.

— Contele Nemes Abrahám din Hidigu in Transilvania c. r. camerariu, in an. 50 alu vietei s'ale, dupa dureri cumplite repausá in Posoniu in 30 Martiu, si in 21 Apr. pe la 11 óre straportatu se va astrucá in oript'a familiara dela Hidigu. (Diurnalele scriá mai eri despre repausatulu conte, ca in urm'a unei afere escate din despretiu nationalu repausatulu chiamá la duelu pre vatamatoriulu, unu principe polonu, hotarindu loculu la Posoniu, unde tragundu ambii deodata cu pistólele repausatulu primi unu glontiu prin umeru in gatu, din care dupa 3 dile si muri. —

— Mai. S'a cu resolutiune din 5 Apr. a. cu benevoitu a aplacidá vedicarea edificiului pentru espusatiunea de arte, economia si industria, ce se va tiené in 1870 in Viena pe terenulu grasdinei „Pratter.“

— Una adresa a emigrantiloru maghiari din America catra Deák se publicá in „Wanderer;“ Adres'a e din 15 Martiu suscrisa de Nic. Perczel cá presiedinte alu unei reuniuni maghiare in New-York, in care se lauda intiepenit'a procedere a dietei si a lui Deák intru apararea principiului continuitatii, cu simtiemente din atmosfer'a nord-americana.

— (Formul'a de incoronare). In a. 1812 radicalii Spaniei pe insul'a leului au proiectatu urmatori'a formula de incoronare, cá unu indreptariu de constitutiune: „Noi, dintre cari fiacaru este cá si Tene, — si cari laolalta suntemu mai multu decatu Tene, te facemu rege. Déca respectesi legile si privilegiele nóstre, Te vomu ascultá; ér' déca nu, nu!“

Novissimu. Responsulu Prusiei la depesi'a Austriei din 7 Apr. a esitu. Not'a respinge pretensiunea Austriei, cá Prusi'a se retraga ordinatiunile pentru armare, on acea contra pretensiune, cá se incépa mai antaiu Austri'a se repune pe pitiorulu de pace, fiinduca ea a armatu mai antaiu; ér' „Kreuzzeitung“ scrie, ca prusianiloru le pare reu pentru continuarea armarii, care totusi nu pote se incetese, pana candu Austri'a si lasa pe locu trupele cele grmadite in Boemi'a.

In duminec'a Tomei se tienú pe campulu libertatii in Bucuresci o adunare de multe dieci de mii poporu, in care se pledá pentru Domnu strainu cu succesu. —

Contribuiri pentru ajutorirea ardelenilloru de pe Campia cercetati de fómete.

Tocma primimu o scire fórte trista despre apasatórí'a stare, in care se afla pe di ce merge mai adenciti locuitorii de pe Campia cercetati de fómete. Avemu si reporturi oficiale, care constatésa, ca in cele mai multe comunitati se lupta seracimea cu mórtea d. e. in Cicudu, in Coocu si pana acum sbia capatara cate 2—3 cupsióre de cereale si din partea regimului inca nu se imparti sum'a intréga apromisa. Colecte incurgu fórte pucine mai vertosu din Ungari'a mai nemica. Unde e indurarea crestinésca? — Ne implinimu oblegatinea, candu procedemu a mai publica si unele contribuiri cá esempla de indurare:

— Prin D. Iosifu Moga cu datu 10 Apr. s'au mediulocitu dele transilvanienii din Viena urmatori'a colecta marinimósa, care s'a si trimisu comitetului:

Esc. S'a D. cancelariu contele Haller 100 fl. Esc. S'a D. presiedinte Lad. Vas Popp 15 fl. Dnii consiliari aulici: cont. Teleki 10 fl., Horváth 10 fl., Friedenfels 10 fl., Moldovanu 10 fl., la trib. supr. trans.: Roth 10 fl., Frid. Kirchner 10 fl., Angyal 10 fl., Kovát's Istvan 10 fl., Fekete Samuel 10 fl., Iacobu Bologa 10 fl., Pap Alajos 5 fl., secretarii: Petru Pipos 5 fl., bar. Fillenbaum 5 fl., directoru canc. Car. Hartmann 2 fl., adjunctii! Dem. Lemény 2 fl., Paulu Dorotzi 2 fl., secretarii cancel. aul.: Szentgyörgyi 5 fl., Topler 2 fl., Juhász 1 fl., Laskai 1 fl., Bod 1 fl., Konradsheim 2 fl., Hiersch 2 fl., Beldi 1 fl., Herbert 2 fl., Csüpe 2 fl., Biró 5 fl., Milborn 5 fl., Benedek 2 fl., Jekelius 2 fl., Dr. Lange 1 fl., Dr. Borosnyai 1 fl., Dr. Gallo 1 fl., A. Broté 1 fl., Bajosi 1 fl., Boldizsár 1 fl., Karátsoni 1 fl., C. Pintye 2 fl., I. Moga 2 fl., Müller Dani 1 fl., Rok Josef 1 fl.

Sum'a 287 fl. v. a.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
JOANNE GÖTT.